

Byla radost pozorovati děti, s sovateli časem si notné přihně. Jakou dychtivostí prohlížely hrubé ty dřevoryty, v nichž se jim otvíral nový svět. Věk při tom vykládal, seč byla jejich mladá mysl, o Bohu, o ráji, andělech, o českých kněžích a hrdinách; o Turcích a horkých krajinách; někdy naslouchal, jak matka jim u těch starých knih vypravuje, s jakou toužebností a kradí se díval oknem na starého Zalmána, když obracel listy staré bible s obrázky.

Než i do Věkova tichého zákoutí padaly hrozné stíny a v idylický klid prostého života dunělo daleké hřmání. Noviny z bojště docházely častěji, hustěji; nosili je z měst, psali je z vojny, posílali je tiskárny z Prahy.

Věk je čítal doma i v hospodě, leccos sousedům vysvětlil, zvláště pak těm, kteří chodili k němu na besedu. Sic jim povídal leccos, nad čím by se opočekový vrchní zhroutil. Francouz se však zastáváti už tuze nemohl. Zlost na ně hořela všude, a nikde nečinili v nich rozdílu. Francouzové popravovali a krev prolivali, Francouzové Boha složili, vojnu začali, k vůli Francouzům všecky ty nesnáze a strasti: dráha, větší daně, i ta nejbolestnější — z krve.

Všecko to učili v tom zákoutí pod Orlickými horami, dráhou, berně, také zbytečné střídání zvláště kostelní musili vydati na půjčku, a na vojnu odváděti teď tak, že nikdo nepamatoval. Každé chvíle sbírali a chytali mladé muže do hrozné služby vojenské, která trvala tenkrát do smrti, hroznější v ten čas krve prolévání, a hnali je na Rýn, do Nizozemí, doplnit prouďeli prapory pluku J. Kollareda, jejich králohradeckého.

Z těch končin docházely zprávy, ovšem opožděné (a co jich nedošlo!), že ten onen z městečka nebo z okolí zahynul tam kdes na Rejně nebo v Nydrantu, že padl v boji nebo že zemřel ve špitále na rány — Ten neb onen krajan se sice vrátil, ale mřak účinný, bez nohy, bez ruky nebo jinak zohavený. A co vypravovali všichni ti vysloužilci, kterým větší nebo menší nebráček hůl, jak zkoušeli v poli i v ohni i v raně na bojšti a ve špitálech, jak kamarádi hynuli bídnou službou nebo bez ní, jak rasovsky s nimi felčarové dělali!

Sic noviny velebíly, jak české pluky hrdinsky bojují, jak také jejich hradecký si vybojoval slavného jména —

Noviny velebíly, ale matky rukama lomily, otevé smutně, těžko vzdychaly, sestry i milé děvčata nad mrtvými i prý ty, které odvedli Bůh ví kam do zajetí do Frankrajehu, kdež prý jim také glyotonu hlavy urážejí —

Věkovy sympathetic se měnily — V Praze blonznival o míru národů, a války nemiloval; teď s dychtivostí čekal, sbáněl zprávy z bojště a ne bez potěšení četl, že cisárské vojsko v tom neb onom boji zvítězilo; bojovaly tam také české pluky a tekla tam krajan-ská krev —

Proto však neláil všech Francouzům, nepodceňoval jejich moc, jako všichni kolem, a když rok po tom, co se poslední z Prahy vrátil, zastavil se u něho P. Vrba, nezotával mu v jeho vášnivých útočích na "Jakubiny", aniž tak na jeho přívěděli, když starý kaplan čítával posměšné veršky na "strom svobody", květin, pentle-mi i rudou čapkou ozdobený, jak ho "Jakubini" doma i mimo Francii starali!

"Já se ten strom sám tam viděl, bez křivky semlel státi, bez zvrátě, sbáněl státi, Čapka též semk blýst." —

Jinak se s P. Vrba potkali. Pohovořeli si s ním o vlasteneckých věcech, dověděli se o pražských vlastencích. Na Thama se zvláště s úšatěním vyptával; zasnail se však, když mu P. Vrba naznačil, že tento znamenitý Čech a spí-

chmur, vál vltir a bylo vidět, jak rozvírá na zahrádě spadale listy sychravým kalným vzduchem. A první dešťové krůpěje pleskaly do oken.

Soused Bílek, už starý muž, úst zapadlých mezi prohnutý nos a vysedlou bradu, v staré, hnědé kamizole, seděl u velkých, zelených kamen, jež měly krance, a v nichž hučel příjemně oheň. Pokuřuje z krátké dýmky, červené, hliněné hlavičky, rozprávěl Bílek, hovor (měl rád takové besedy a rád zvičoval o světě) o zlém hrđinovi, který teď několiká krajům naháněl mnoho hrůzy, o kterém se mluvilo po celých Čechách. A velké oči obešeného strachu shlédly ho již také v okolí Dobrušky, v nedalekých horách a lesích.

O loupežníku Kováříkovi byla řeč. Soused Bílek vykládal, že to je jistotná pravda, že už také tady v okolí se ukázal, na Hrádku, jistotně, tam že přišel v přestrojení, jako nějaký handlíř, že si v hospodě vyzádal sedničku, aby mohl přespat, v sednici že nechtěl zůstat, a měl prý takový divný pohled, tak podsoukal se díval, a když šel ležet, pozorovali ho skulinou, že vytáhl pistole a ty že si dal na židli k posteli —

Soused zabafal, až se mu vysedlá brada házela, pak čekaje patr-něle mocný úšinek, dokončoval: "Všecky popadla taková hrůza, a dlouho nemohli usnout."

"A co ten patr —" ptala se mladá Věková cítně zaujatá souse-dovým vypravováním. "Ráno ten tam — zmizel a byl pryč, ani památky po něm. Ale na stole ležel tolar, pěkný nový tolar, dobrého rázu —"

"Snad měl sám strach a proto se tak vytratil," prohlédl Věk s úsměvem.

"Á ne, to ne, japak když se tak ukázal v Solnici, předevčirem na fare, také eizí člověk a zrovna prý takový, takové oči —"

"A to ne, souse, do už řeči rosto- to, není pravda, aleš oň o té Solnici to není tak. Včera jsem tam byl, mluvil jsem s kolika lid-mi, s Patrčkou a dlouho, toho jsem se na to optal, ale nevěděl nic a žádný, to si to tak někdo vymys-lil —"

"No, prodávám, jak jsem kou-pil —"

"Četis," ozvala se Věková, kus-tivší na klín ští, "že se ten Kova-řík toulá po lesích u Černého Kostece, a to je daleko —"

"Á daleko, Mafenko, za Kutnou Horou, víc ku Praze. Tady nebyl, jistojistě. A vte-ii, souse, že ten loupežník se vlastně ani Kova-řík nejmenuje? —"

"Ale jděte —" Bílek vřával ú-divem dýmku z úst. A jak —"

"Vojta je jeho příjmení a po- chází prý někde z Indického pan-ství, za Prahou — Tady není, to by se jinak ohlásil nežli jak poví- dáte."

Někdo zaklepal na dveře. Vě-ková sebou bezděky polekaně tr-čila, hned se však sama sobě usmá-la. Přišel posel v mokrém už plá-šti a přinášel psaní. Tři byla, dvě čistě kupecká z Prahy, třetí také z Prahy, ale písmo na francouzské adrese Věk nepoznal. Rozlomil pe-čeť a hned se na podpis podíval. P. Vrba! Co píše, teď, co se při- hodilo?

Věk dlouho nečetl a již zvolal: "To není možná!" a vstal. Vě-ková se lekla.

"Co je, Františku! Co se sta- lo!"

Věk znovu četl, děle než prve, pak postěl zvolna ruze drčíci list a hledě na ženu, vzrušen, dojal pravil:

"To neuvěřit, Held umřel!"

Věková jako by vlády pozhva- stála ochoutě, s očima na muže u- přenýma, a nevědomu opakovala: "To není možná!"

"P. Vrba to píše, na jisto, a s velkým zármutkem O chudák —"

"A co se mu stalo? Tak vám mladý!" Obrátila se po souse-da- vi, "nedávno je doktorem, snad se pamatujete, jak tu byl, tuhle Františka navštívit —"

"A bodejž, bodejž, na útlého studenta se pamatuju, měl v ka- štele solo na housle —"

"Ten, ten," přivěděloval Věk: "A teď, když se tolik naklopotil, když už měl vybráno —"

"A matka jeho v Třebohovi- čkách, a sestry? Hrošivě vzpomí- nála Věková, "ah to bude rá- na —"

"A co se mu stalo?" ptal se souseď.

"Jeho povolání ho zabilo. Ve špitále u milosrdných mají mno- ho nemocných na hlavniči, ta Hel- moc tam prý hrozně rádí, a Held se tak obětoval, tak je všecky o- šetroval, až ho to také chytko —"

"Hlavniče —" "Ta ho zabila." Věkovi se za- kalily oči. —

Bylo po besedě. Soused Bílek to cítil a za chvíli odešel. Také Věk nezůstal. Znašel do sedničky hluboce dojat smutnou novinou. Stál zamýšlen u okna; oči jeho ne- hnutě hleděly ven, kde se den na- chýlvalo. Soumrak se přikrádal. Stromy na zahrádě klátily se u- větru již jako stíny. A divné stí- ny míhaly se šerým vzduchem a padaly před okno na vstuňáci za- hrádku, jejíž plot od deště zčernal a mokře se leskl. Dešť haršail, chvílemi vítr zastěnal. Byl smutný večer.

Smrt milého přítele vrhla těž- ký stín do Věkovy mysli. S lítos- tí vzpomínal na jeho všecky zá- pasy — a za to, takový a tak ča- ný konec! A kam, kam odešel. — Nitro Věkovo klidem a štěstím u- spalé se tím stínem probudilo, a roj záhad jím zachvěl. Je-li vše- mu konec — kam šel, jak bude, shledají-li se kdy —

Jaké odtrpiti počítal, když se mu kmitla věta, která kdys, když ještě celý čas se oddával takovému přemítání a zápasu s pochybnos- tími, se mu hluboko zaryl do pamě- ti. Byla to slova, jež četl ve "Vyz- nání savojského vikáře": "Ach pro své vady cítím příliš dobře, že člověk za svého života jen z pola žije a že život duše se počíná smr- ti těa."

Stál nehnutě a neviděl ani, že u- prahu tiše stanula jeho žena. Hle- děla na něj s upřímnou účastí, cí- tíe s ním jeho zármutek.

Tak smutný byl ten večer a za- týden se mu Věk usmál. Za týden byl doktor Held opět mezi živý- mi. Jak v prvním psaní Vrbov- umřel, tak v druhém, které za tý- den došlo, zase ožil. Věk a všichni jeho strnuli nad tím nedorozumě- ním. Ale tentokrát bylo veselí. Věk zapomněl, jak mu první list Vrbov sklíčil mysl. Jen když Held žil. Byl sice těžce nemocen, ale je naděje, psal P. Vrba, že s po- moci Boží zase vstane; poleží si pravda ještě nějaký týden, ale z nehoršihho snad už vyvázl. P. Vr- ba žádal za prominutí, že Věka již- stě zarmoutil, ale že on, Věk, nes- byl jediný, jehož ta novina stihla — že šla do všech konce, a on, P. Vrba, že již sloužil za Helda smu- teční mši svatou, z Třebohovic že přijela hned sestra Heldova, Bar- bora, že psali také jeho bratrance, faráři Bílkovi v Nové Pace —

"A jak, prosím tě, bylo mož- ná —" ptala se mladá Věková i- stará Snížková. Věk dle obšírné- ho psaní P. Vrby vysvětliloval:

"Na hlavničku se Held rozne- moh", to je pravda, a tuze těžce. To si ve špitále hned na začátek vysloužil. Měl prý strašlivě bo- lení hlavy, pak také fantas a čas- em byl bez sebe. Už o něm pochy- hovali, profesor Matuška ho léčil. Ten dal jednou, když Held zas- ondlel, otevřít okno, bylo do nile- ce, v tom pokoji, co Held ležal, jen tak provětrati chtěl. Ale že bylo vždycky zavřeno a teď ote- vřeno, rozškřtko se, že Held um- řel."

"Ach, to je divné —"

"P. Vrba uslyšel tu novinu je- ště na večer toho odpoledne, v Če- ské Expedici, a ráno sloužil už mši, a hned mně psal. Zatím už šla zpráva také z Prahy na všecky strany, kde měl Held známé. — Když se zjistilo, že je ve všem o- myl, že Held neumřel, byla už psaní pryč, a nežli došla zase dru- há —"

"Chvála Bohu, že to tak — ale ubohá matka —"

"A to Held vydrží a bude dlou- ho živ," mínila stará Věková. —

Za několik dní po tom, když do- šlo žiso Krameriových novin, a když Věk do něho nahlédl, zamá- val jím nad hlavou a zvolal:

"Pokoj! Sláva! Konec voj- ny!"

Všechen džm se sběhl, pak sou- sedstva, a opět a opět musil Věk oznamovat, se tak radostně vyro- lat, a čel tu i pad mlaskými pa- namí v kváse nad hlavou před putem se tlačícím a čelí zas v hospod- sození. "Pokoj!" Ta nejra- dostnější novina národům. Večer v osm hodin ve vsi nepatrně Kam-

OTUŽILÉ STROMKY.

Nabízím letos ku prodeji pěkný výběr ovocných stro- mů a keřů a zvláště upozorňuji et. krajany na Jehličnaté stromy, které nabízím za ceny velice nízké, jelikož nemu- sím platit žádné agenty. 31-8

Pište si o seznam a ceny na: JOS. J. SINDELAR, Fort Atkinson, Ia. Box 304

Angličtinu neznáte?

Jste tedy jako ryba bez vody, jako tělo bez života. Vy máte plouti přes řeku budoucnosti. Chcete se vydat přes ni jen na koeábce, bez veselí? Chcete pře- žítí celý svůj život v postyku u lidí? Vy neholdáte se státi samo- statným občanem? Americkým? Zda-li však ano, my Vám pomů- me! My Vás naučíme v 50 úlo- hách anglicky a to při Vaší práci doma. 24tf

PIŠTE NÁM!
Vikla Bratři,
Lonsdale, Minn.

EMIL ČERMÁK

Moderní Lékárna
1266 So. 13th Str. Omaha, Neb.
Úplný sklad amerických i ev- ropských léků, léčivých bylin a gumové zboží a toaletních po- třeb.
Objednávky poštovní se ry- chle a pečlivě vyřídí. 37-1f

Kdykoliv přijedete do Omahy a chcete býti pohodlně ubytováni, zajděte do

HOTELU PRAHA,

roh 13. a William ulice.
Moderné zařízené pokoje poskytnou i- tím nevybíravějším ten pravý odpoči- nek. Vzorná čistě vedená kuchyně, jak- ož i útulné zařízený hostinec zajistí Vás uspokojí.
Posílám na venek — KARLOVAR- SKÉ MEDOVÉ VÍNO — bednu o 12 láhvích — za \$2.75. 37-1f
JOSEF VAŠKO, majitel.

KRAJANÉ, POZOR!

Oznamuji všem mým krajanům, že zakládám novou česko-slovans- kou osadu, asi od tří do sedmi mil od města a dráhy u Phillips. — Vlastníme a máme na prodej mnoho tisíc akrů bohaté a dobré země. Toto jest příležitost pro krajan, pomoci sobě k vlastinomu domovu. Prvím dvacetí osadníkům d-me zvláštní výhody. Pamatujte, že jen farmář neboj se nastávajících zřek časů, které máme k očeká- vání!
Splácti pozemek neb farm možno 10 let! Tento rok jsem usadil 50 rodin. Pište hned na JOHN SCHAUER, zástupce Boh. A Land & Loan Co., incorp. cap. stock \$35,000, Phillips, Wisconsin.

České mlýny, ve Wilber, Nebr.

Vyrabitelé nejlepší pěničné a pravé šitné mouky, jakož i české trpícíky.
Mouka naše jest k dostání u všech českých groceristů v Omaze a South Omaze.
Zda-liš jedenkrát zkusíte m uku Wilberskou, která jest ta nejlepší z trhu, pečivo bude se na vás je smát.
Těž máme sklady v Lincoln, Nebr., Cedar Rapids, Ia., Chicago, Ill., Oklahoma City, Okla., Marshalltown, Ia., a St. Louis, Mo. 48-13
ZVONÍČEK & AKSAMIT, maj.

MACH & MACH.

ZUBNÍ LÉKARI.
13. poschodi, Paxton Bldg., Moh 16. a Farnam ulice
Tel. Douglas 1988. Lad. Phone 4 1988.
OMAHA, NEB. 44-1f
Nejlepší zařízené zubolékařské ústředna ve střed- ných Spojených státech. Práce prvai třídy. Cena mírná.

SEVERO - NĚMECKÝ LLOYD

BALTIMORE - BREMEN

Velké, moderní, dvoustroubové jednokajutové parníky. Pohodlí bez přepychu. Lahodná jídla. Věchry kajuty uprostřed lodí. Naprostá bezpečnost. Bezdrátová telegrafie. Podmořské signály.

Přiměřené ceny:

Druhá kajuta \$57.00
Třetí kajuta \$35.00
Pouze na "Rhein", "Main" a "Neckar".
Mezipalubi \$33.00
Když jedete navštívit starý domov v Čechách, jeďte přes Bal- timore.
Když pošlíte pro své příbuzné neb přátele, aby přijeli do Ame- riky z Čech, kupte jim vyplacené listky přes Baltimore.
O úplné podrobnosti požádejte
A. SCHUMACHER & CO., H. CLAUSENIUS & CO.,
General Agents, Baltimore, General Western Agents,
Chicago, aueb jejich zástupce v celých Spojených státech.